

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
6-2-1728 / 14
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел. бр. 32995
датум 10.11.2014.

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
- министар, Братислав Гашић -

11 000 БЕОГРАД
ул. Бирчанинова бр. 5

Поштовани г. Гашићу,

Након што сам размотрио акт 17251-2 од 15.10. 2014. којим је Министарство одбране, Војнобезбедносна агенција, одбило да овом органу достави податке о инциденту који се десно 28.09.2014. у Београду, а у коме су према доступним сазнањима учествовали припадници Жандармерије, Војне Полиције (јединице Кобре), обавештавам Вас о следећем:

Овај орган (заменик Заштитника грађана Милош Јанковић, у моје име и по мом налогу,) тражио је документацију у вези са одређеним случајем из надлежности овог органа, без икаквог помена или обзира на то да ли је иста или слична документација већ послужила формирању предмета у поступку или поступцима друге врсте пред неким другим органом, односно органима власти. У одговору из ВБА је истакнуто да је документација већ достављена тужилаштву и да би њено достављање Заштитнику грађана било супротно одредби чл. 43, ст. 2, тачка 1. Законика о кривичном поступку.

Иако ми то није обавеза, прво подсећам да је поступање Тужилаштва и других правосудних органа одвојено од поступка пред Заштитником грађана и да ни један позитивни пропис не спречава истовремено поступање Заштитника грађана и Тужилаштва о истој чињеничној и правној ствари. Разумевања ради, то је стога што наши органи испитују различите аспекте догађаја – Тужилаштво разматра да ли има сумње да је извршено неко кривично дело док Заштитник грађана утврђује да ли је било промисла у раду органа власти на штету било ког права грађана, при чему ти пропусци не морају имати обележја кривичног дела. Циљ Тужилаштва је прогон починиоца кривичних дела, а циљ Заштитника грађана је потпуније поштовање права грађана кроз унапређивање рада органа власти. Непостојање кривичног дела не значи и да није начињен пропуст на штету права грађана, а пропуст који Заштитник грађана евентуално утврди не значи да је начињено и кривично дело, не обавезује правосудне органе нити прејудуцира исход поступка који они воде.

Даље, ни један позитивни пропис не спречава достављање података Заштитнику грађана, без обзира на то да ли су неки од њих или сви већ достављени Тужилаштву или било ком другом органу. Заштитник грађана није „јавност“ већ државни орган овлашћен да врши

контролу рада других органа власти, обавезан да чува тајност у складу са законом, али и овлашћен да приступи СВИМ ПОДАЦИМА који су од значаја за поступак који води, односно за остварење циља превентивног деловања, без обзира на степен тајности, осим када је то у супротности са законом. (чл. 21. Закона о Заштитнику грађана). Једино што би било супротно закону је када би овом органу били достављени подаци означени степеном поверљивости за који заштитнику грађана није издат сертификат. Али, као што је то већ познато директору ВБА, заштитник грађана поседује сертификат за податке означене највишим степеном тајности, те је таква ситуација искључена.

Пронис на који се позвао руководилац ВБА у одговору који ми је достављен утврђује ПРАВА И ДУЖНОСТИ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА, и овлашћује га и обавезује да РУКОВОДИ ПРЕДИСТРАЖНИМ ПОСТУПКОМ, који, понављам, представља посебан, одвојен поступак у односу на законом прописан поступак који води овај орган – Заштитник грађана. Јавни тужилац води свој, предистражни поступак, а Заштитник грађана поступак контроле законитости и правилности рада органа јавне власти и сваки од ова два органа свој поступак води самостално и независно. **Позивање на одредбу чл. 43. ст. 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку ради оправдавања кршења обавеза органа власти предвиђених Законом о Заштитнику грађана неутемељено је до мере да се може говорити о крајњој непажњи, озбиљној нестручности или намери да се изврши опструкција остваривања функције Заштитника грађана што, у сваком случају, захтева позивање на одговорност.**

Господине министре, одговор који сам добио по својој суштини је потписан и оверен акт којим се одбија поштовање Устава и закона Републике Србије у делу у коме изричито утврђују да Заштитник грађана контролише рад органа јавне власти и да има право да приступи, а контролисани органи обавезу да му доставе, све податке који су му потребни за остваривање контролне и превентивне функције. Руководиоци и запослени у МО, као и у било ком другом органу власти, дужни су да поштују, познају и извршавају подједнако Устав и све законе Републике Србије.

Имајући у виду досадашњу несарадњу која онемогућава остваривање превентивне функције овог органа, обавештавам Вас, у складу са чл. 29. ст. 1., а у вези са чл. 32. Закона о Заштитнику грађана, да поводом предметног догађаја, а по сопственој иницијативи, услед сазнања из средстава јавног информисања да постоји могућност да је дошло до повреде људских слобода и права, покрећем поступак контроле рада Министарства одбране.

Потребно је да ми, у складу са чл. 21. Закона о Заштитнику грађана, Министарство без одлагања, а најдуже у року од 15 дана стави на располагање све податке у вези са предметним догађајем, без обзира на степен тајности, а посебно:

- све податке садржане у свим службеним изјавама које су до дана пријема овог дописа, а у вези са предметним догађајем дали припадници, односно запослени у свим организационим јединицама Министарства, укључујући и изјаве о примени свих овлашћења која су примењена, односно копије свих изјава које садрже тражене податке;
- Податке о именима, презименима, дужностима на који су распоређени и контакт подацима (број службених фиксних и мобилних телефона) СВИХ запослених у МО

(укључујући и припаднике ВС) који су учествовали или били сведоци предметног догађаја;

- све податке из свих службених аката који су у МО и његовим организационим целинама начињени, донети или примљени у вези са предметним догађајем (извештаји, записници, наредбе, одлуке и сл.), односно копије тих аката који садрже тражене податке;
- све податке о садржини службене комуникације са Министарством унутрашњих послова и другим органима, организацијама и појединцима поводом предметног догађаја, односно копије службене кореспонденције која садржи тражене податке;
- све податке садржане у изјавама грађана учесника и сведока догађаја које су прибављене, односно копије изјава које садрже тражене податке;
- све податке садржане у документима о повредама које су задобили припадници, односно запослени у МО и друга лица, односно копије докумената који садрже тражене податке;
- податке садржане у аудио-видео материјалу о предметном догађају који су евентуално направила службена лица, односно копије тог материјала (без скраћивања или друге обраде) који садржи тражене податке.

Тражени подаци, односно документи у којима су садржани, а по потреби и друга сазнања, послужиле да бих у законом прописаном поступку контроле донео оцену о законитости и правилности поступања припадника и запослених у МО у догађају у коме је, према досадашњим сазнањима, дошло до примене службених овлашћења запослених и припадника органа јавне власти према грађанима, а што је било од утицаја на уживање људског права на неповредивост физичког и психичког интегритета, слободу кретања и друга гарантована права и слободе у Републици Србији.

Обавештаваћу Вас о даљем току овог поступка. Молим да ме, по Вашој процени, обавештавате о свим чињеницама и околностима које сматрате значајним за остваривање циља овог поступка, чак и ако их нисам тражио. Такође молим да ме обавестите о предузетим корацима за утврђивање одговорности лица због којих је Министарство одбране прекршило законску обавезу достављања тражених података.

У очекивању поновног успостављања досадашње беспрекорне сарадње у складу са законом и у најбољем, заједничком, јавном интересу правилног остваривања права грађана и рада органа јавне власти,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
II
БЕОГРАД

Мана Јанковић

